

Федишин М. П.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри публічних корпоративних
фінансів та фінансового посередництва*

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Жаворонок А. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
асистент кафедри публічних корпоративних
фінансів та фінансового посередництва*

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Ковальчук Н. О.

*кандидат економічних наук, доцент,
асистент кафедри публічних корпоративних
фінансів та фінансового посередництва*

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Fedyshyn Maiia

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Department of Public, Corporate
Finances and Financial Mediation*

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Zhavoronok Artur

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Assistant Professor of Department of Public, Corporate
Finances and Financial Mediation*

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Kovalchuk Nataliya

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Assistant Professor of Department of Public, Corporate
Finances and Financial Mediation*

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ БАНКІВСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

У роботі оцінено механізм державного антикризового регулювання банківського сектору України, оскільки потрясіння в банківській сфері, різкі зміни зовнішніх і внутрішніх умов діяльності банківської системи, що призвели до паралізації платіжної системи, коливань курсу національної валюти, загострення політичних обставин, вказували на розгортання банківської кризи у 2014–2017 рр., унаслідок чого банківський сектор став неспроможним стабільно функціонувати та виконувати свої основні функції. Здійснено оцінку зовнішніх та внутрішніх чинників та дисбалансів, що зумовили появу банківської кризи, досліджено заходи з регулювання банківського сектору, що мали місце у кризовий та посткризовий періоди, і окреслено завдання із забезпечення фінансової стабільності банківського сектору та державного антикризового регулювання на найближчу перспективу. Ключовим завданням у механізмі державного антикризового регулювання в банківській системі авторами визначено недопущення появи кризових ситуацій шляхом здійснення постійної оцінки та завчасної діагностики ризиків через вироблення заходів відвернення або ефективної та швидкої локалізації й усунення негативних наслідків.

Ключові слова: банківська криза, державне регулювання, антикризові заходи, банківська галузь, фінансова стабільність.

Вступ та постановка проблеми. В останні роки намітилася явна тенденція до прискорення економічної і політичної нестабільності на національному, регіональному та глобальному рівнях. Банківські системи, які поглинають політичні, макроекономічні та інституційні ризики, знаходяться в найбільш несприятливому становищі на тлі зростаючих дисбалансів. Банківська система відображає фінансово-економічний стан країни і, безумовно, першою реагує як на відновлення економіки, так і на її неминуче зниження. Водночас виникнення нестабільності в банківському секторі саме по собі призводить до негативних наслідків економічного розвитку. Ці проблеми актуалізу-

ють застосування механізму антикризового регулювання банківського сектору економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню аспектів антикризового державного регулювання задля забезпечення стабільності банківської системи присвячено роботи науковців О. Барановського, А. Гальчинського, І. Лютого, С. Ксьондза, С. Науменкової, Л. Постебі, Н. Шелудько та ін. Практичні проблеми застосування окремих методів регулювання банківської кризи висвітлено у працях О. Береславської, Ю. Василенко, В. Міщенко, С. Шульги та ін. Питання антикризового регулювання залишаються дуже актуальними,

потребують постійного аналізу та вдосконалення, а також створення підґрунтя для оцінювання ефективності заходів у середньостроковій та довгостроковій перспективах.

Метою даної роботи є дослідження причин та наслідків кризових явищ у банківському секторі та надання поточної оцінки заходам антикризового державного регулювання банківської системи України.

Результати дослідження.

Поширення кризи в економіці загрожує не тільки прибутковості банків, а й у цілому їх функціонуванню. Основними причинами припинення діяльності банків є їхня нездатність нейтралізувати ризики в банківській системі, а також виконати свої зобов'язання, що пов'язано з відсутністю ресурсної бази. За інформацією НБУ, протягом 2014–2017 рр. загальна сума збитків, яку завдали неплатоспроможні банки економіці країни, становить 158,4 млрд. грн. Процес виведення з ринку банківських установ нині триває та актуалізує питання посилення антикризового регулювання банківської системи.

Державне антикризове регулювання відіграє важливу роль серед компонентів механізму державного регулювання економіки, зокрема банківського сектору. Його основне завдання – забезпечити фінансову стабільність, платоспроможність банків, дотримання всіх вимог і виконання їхніх зобов'язань шляхом постійного моніторингу, контролю, запобігання існуючим і потенційним ризикам, подолання кризових явищ та їх мінімізації.

Заходи, що активно застосовувалися регулятором у період 2014–2016 рр., передусім були спрямовані на вирішення таких завдань:

1. Підтримка ліквідності банківської системи шляхом надання кредитів рефінансування і лібералізації резервних вимог.

2. Прямі заходи щодо зниження інфляції і девальвації національної валюти.

3. Стабілізація ситуації на валютному ринку шляхом цілеспрямованих інтервенцій і обмежувальних заходів щодо валютних операцій.

4. Стимулювання капіталізації банків шляхом прийняття відповідного рішення про збільшення мінімального статутного капіталу новостворюваних банків до 500 млн. грн з 01.07.2014 р і затвердження плану поступового збільшення статутного капіталу діючих банків до мінімальної суми в 500 млн. грн за 10 років.

5. Виведення проблемних і неплатоспроможних банків із ринку за рахунок збільшення капіталу і (або) реструктуризації, реорганізації банків за результатами діагностичного обстеження на вимогу НБУ.

6. Забезпечення довіри до банківської системи за рахунок збільшення фінансування Фонду гарантування вкладів.

7. Підвищення відповідальності власників і керівництва за банкрутство банків шляхом прийняття відповідного законодавчого акта, що передбачає адміністративну, кримінальну та майнову відповідальність власників і інших осіб, пов'язаних із банком, за доведення банку до неплатоспроможності [1, с. 660; 3–7].

Зважаючи на системний характер кризи та часові обмеження, НБУ, насамперед, застосовував прямі методи антикризового регулювання. Проте фінансова підтримка банків, зокрема шляхом рефінансування НБУ, зумовлювала додаткові ризики: штучне подовження функціонування нестійких банків, накопичення боргів та ризик втрати платоспроможності в майбутньому [2].

Для підтримки ліквідності банків НБУ запровадив додаткові спеціальні механізми:

– механізм оперативного підтримання ліквідності банків, які мають відплив депозитів фізичних осіб, шля-

хом проведення НБУ позачергових тендерів строком до 360 днів [3, с. 205];

– механізм надання банкам кредитів для збереження ліквідності строком до 360 днів на індивідуальній основі за умов скорочення на 2% обсягу вкладів клієнтів за останні п'ять робочих днів (раніше діяв до 28.05.2014) [4].

Значну частку в обсягах кредитів рефінансування НБУ становлять стабілізаційні кредити. Так, у загальному обсязі кредитів, наданих НБУ банкам на строк більше 30 календарних днів, частка стабілізаційних кредитів становила у 2014 р. 24,4%, у I півріччі 2015 р. – зросла до 69,9% [5].

Накопичення заборгованості банків за кредитами НБУ проходило в умовах триваючого вилучення депозитів та значної частки проблемних кредитів на балансах банків. Тому обґрунтованим заходом стало затвердження умов реструктуризації боргів за кредитами рефінансування НБУ, які передбачають докапіталізацію банків. Згідно з Постановою Правління НБУ від 25.09.2014 № 602 «Про заходи щодо забезпечення повернення кредитів, наданих Національним банком України», НБУ надано право прийняти рішення про зміну істотних умов наданого кредиту рефінансування, переглянути їх строки та графіки погашення та застосовувати протягом дії кредитного договору процедуру особливого режиму контролю над діяльністю банку і призначити куратора [6].

Таким чином, сьогодні НБУ наголошує, що на рефінансування можуть розраховувати тільки платоспроможні банки, які мають достатній капітал або затверджену програму докапіталізації, прийнятну якісну заставу. При цьому забезпечується посилений контроль НБУ через куратора, який відстежує цільове використання стабілізаційного рефінансування [7].

Вирішення тимчасових труднощів банківської системи з ліквідністю не розв'язало проблем втрати фінансової стійкості банків. Державним органом доводиться вдосконалювати процедури виведення неплатоспроможних банків із ринку та фінансувати фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) задля забезпечення виплат відшкодувань вкладникам. За 2014 р. ФГВФО запровадив тимчасову адміністрацію та прийняв рішення про ліквідацію 33 банків, за перше півріччя 2015 р. запроваджено тимчасову адміністрацію ще у 18 банках [5].

Із фінансових ресурсів Фонду в 2014 р. здійснено виплати гарантованої суми відшкодувань вкладникам банків у розмірі 8459,5 млн. грн, що у сім разів перевищували розмір виплат попереднього року. Крім того, у 2014 р. Фондом витрачено 5408,1 млн. грн як цільову позику для авансування виплат вкладникам банків протягом дії тимчасової адміністрації [7].

Безпрецедентна кількість неплатоспроможних банків та обсяги їхньої заборгованості перед вкладниками спричинили дефіцит ліквідності Фонду. Виплати відшкодувань здійснювалися за рахунок коштів, залучених у вигляді кредитів НБУ та випуску ОВДП в обмін на векселі Фонду. Таким чином, у 2014 р. Фондом залучено від держави коштів на суму 20315,1 млн. грн, що становило 83% від загальної суми фінансування. Державний бюджет України на 2015 р. також передбачав фінансування Фонду в розмірі 20 млрд. грн [8].

Процес «очищення» банківської системи, який характеризувався масовою ліквідацією банків, величезними сумами компенсації тисячам вкладників, значними обсягами проблемних активів, потребував негайної реформи системи гарантування вкладів, зокрема для посилення ролі і повноважень Фонду як тимчасового адміністратора та ліквідатора. У цьому аспекті необхідно відзначити два термінові законодавчих акти, прийняті протягом 2015 р.

Прийняття Закону України № 218-VIII від 02.03.2015 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності осіб, пов'язаних із банком» мало позитивну дію. У рамках законодавчих змін Фонду було надано право вимагати компенсацію за шкоду, заподіяну неспроможним банком пов'язаним особам, дії чи бездіяльність яких спричинили заподіяння банком збитків, а також тим, хто отримав майновий дохід як результат. На практиці на підставі заяв, поданих Фондом, на початку липня 2015 р. було порушено 326 кримінальних справ про банкрутство банків-банкрутів на загальну суму 64 млрд. грн [9].

Другим законодавчим рішенням став Закон України від 16.07.2015 № 629-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків із ринку» [10, с. 762].

Дані законодавчі зміни вводилися поетапно та були спрямовані на розширення повноважень Фонду та підвищення ефективності управління майном банків, прискорення процедур тимчасової адміністрації та ліквідації банків, а також на забезпечення швидкого доступу до вкладів у разі визнання банків неплатоспроможними. Суттєвим нововведенням Закону є включення до переліку суб'єктів, на яких поширюється гарантування банківських вкладів, фізичних осіб – підприємців із 1 січня 2017 р. Таким чином, можна очікувати, що законодавчі зміни щодо вдосконалення системи гарантування банківських вкладів сприятимуть завершенню процесу очищення банківської системи та її стабілізації, відновленню довіри вкладників до банків.

Дослідження показників роботи банківської системи України за період 2014–2017 рр. дає змогу виділити такі основні тенденції:

1. Зменшення кількості банків (зі 180 банків у 2014 р. до 117 у 2015 р., до 82 у 2017 р. та до 77 установ станом на початок 2019 р.) у зв'язку з недостатнім рівнем капіталізації та ліквідності активів, а також під впливом активного втручання регулятора (позбавлення ліцензій неплатоспроможних банків) у функціонування банківської системи.

2. Зменшення прибутковості роботи банків (у зв'язку з девальвацією національної валюти, збільшенням валютних зобов'язань, зменшенням чистих процентних доходів, ситуацією з «ПриватБанком») (збитки банківської системи у 2016 р. становили 159,4 млрд. грн).

3. Погіршення якості кредитних портфелів, збільшення питомої ваги проблемних у зв'язку з неякісним управлінням кредитними ризиками (частка простроченої заборгованості помітно зросла до 30,6% у 2016 р., 57,3% – у 2017 р. та 54,54% – у 2018 р.).

4. Перегрупування структури власності, збільшення частки активів державних та системних банків [11; 7; 8].

Таким чином, проблеми у банківській галузі в 2014–2017 рр. спричинили такі зовнішні чинники, як військові дії у Східному регіоні та анексія Автономної Республіки Крим; зниження розвитку реального сектору економіки; посилення відтоку інвестицій; девальваційні процеси; зростання державного боргу та триваюча політична та економічна нестабільність.

Разом із цим у банківській системі накопичилося багато внутрішніх дисбалансів, таких як: недоліки корпоративного управління; низька якість ризик-менеджменту; доларизація банківських операцій; кредитування споріднених осіб та інсайдерів; операції з відмивання та конвертації коштів тощо [12, с. 15].

Під дією цих чинників банківська система України стала вразливою, розділеною на нестійкі, проблемні та неплатоспроможні банки.

Очищення банківської системи з початком кризи не давало можливості планувати та розвивати бізнес в Україні, збільшувати інвестиційну привабливість країни та закласти передумови економічного відновлення.

Сьогодні відновленню функціонування банківської системи сприяють завершення процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку, поточна стабілізація на валютному ринку та поступове поліпшення інфляційної динаміки. Проте, зважаючи на комплексний характер кризи в країні, тривалість дії її зовнішніх та внутрішніх чинників, антикризове регулювання в банківській діяльності повинно спрямовуватися на усунення власних глибоких причин та дисбалансів. Назрілими залишаються питання відновлення приросту ресурсної бази банків, скорочення частки проблемних кредитів у портфелях, контролю над використанням та погашенням кредитів рефінансування НБУ, сприяння відповідальності власників та їхньої участі у фінансовій підтримці банків, забезпечення вчасних виплат відшкодувань вкладникам банків, які виводяться з ринку.

Однак забезпечення фінансової стабільності банківського сектору та підвищення ефективності державного регулювання має включати реалізацію в короткостроковій перспективі таких завдань:

1. Прискорити повноцінне функціонування Ради НБУ на принципах, що відповідають передумовним стандартам корпоративного управління, шляхом створення комітетів при Раді з ризиків, аудиту, призначень, винагород і стратегії.

2. Вивчити й реалізувати успішно апробований у країнах ЄС досвід антикризових програм довгострокового рефінансування банків із залученням кредитних коштів, інвестицій та технічної допомоги міжнародних фінансових організацій (МФО).

3. Встановити регуляторні стимули для відновлення кредитування реального сектору економіки, у тому числі для малих та середніх підприємств.

4. Створити за прикладом країн ЄС державні компанії з прийняття у управління проблемних активів від банків, що опинилися в кризовому стані; використовувати фіскальні регулятори з метою розвантаження балансів банків для активізації кредитування реального сектору економіки.

5. Реалізувати програму нарощування експортного потенціалу України; посилення діяльності «Укресімбанку» як спеціалізованої установи та створення системи експортних гарантій на базі цього банку або його дочірньої установи, для стартового капіталу якої можна використовувати інвестиції держави в закриті державні банки, частково – кошти кредиту МВФ.

Висновки. Таким чином, стан незадовільного державного регулювання в банківській сфері у кризові 2014–2017 рр. на перший план виводить питання вдосконалення наявних правил і підходів до побудови механізму державного регулювання банківської системи. На нашу думку, більш ефективна така структура державного регулювання, котра передбачає, по-перше, чітке розмежування банківського регулювання, нагляду та контролю, по-друге, консолідацію діяльності державних органів влади в системі загального механізму з розподілом чітких зон відповідальності.

Більшість криз має однакову природу та передумови виникнення і полягає у значній дестабілізації всього банківського сектору або його частини, тому державне антикризове регулювання можна визначити як комплекс системних регулюючих дій органів державної влади, спрямованих на попередження, подолання кризи, усунення її негативних наслідків у банківській діяльності з метою забезпечення стабільного функціонування банківської системи та економіки країни у цілому.

Основним завданням державного антикризового регулювання в банківській системі є недопущення появи кризових ситуацій, тобто здійснення постійної оцінки та контролю над сильними і слабкими сторонами банківської системи країни з метою підвищення

фінансової стабільності та зниження ймовірності її краху, а в крайньому випадку – завчасна діагностика ризиків та вироблення системи заходів відвернення чи ефективної і швидкої локалізації й усунення негативних наслідків.

Список використаних джерел:

1. Головіна Я.С. Антикризове регулювання банківської системи України у період 2014 – перше півріччя 2015 р. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 7. С. 658–663.
2. Лойко В.В., Павленко В.В. Банківська система України: стан та перспективи розвитку. *Ефективна економіка*. 2015. № 9. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4447> (дата звернення: 25.11.2019).
3. Зверяков М.І., Зверяков О.М. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів : монографія. Одеса : ONEU, 2015. 418 с.
4. Статистика індикаторів фінансової стійкості. URL : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id (дата звернення: 21.11.2019).
5. Річний звіт НБУ за 2015 рік. URL : <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 20.11.2019).
6. Про заходи щодо забезпечення повернення кредитів, наданих Національним банком України : Постанова Правління НБУ № 602 від 25.09.2014 URL : <https://rada.gov.ua> (дата звернення: 25.11.2019).
7. Макроекономічні показники / Національний банк України. URL : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id (дата звернення: 25.11.2019).
8. Огляд банківського сектору України. URL : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=43633516> (дата звернення: 20.11.2019).
9. Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL : <http://www.fg.gov.ua/rehuliatorna-diialnist> (дата звернення: 20.11.2019).
10. Ксьондз С.М. Сучасний стан банківської системи України. *Економіка і суспільство*. 2016. № 7. С. 761–766.
11. Показники банківської системи / Національний банк України. URL : <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 25.11.2019).
12. Міщенко В., Шульга С. Інституційні засади державної підтримки банківського сектору в період кризи. *Вісник НБУ*. 2009. № 8. С. 12–21.

References:

1. Holovina Ya.S. (2015) Antykrizove rehuliuвання bankivskoi systemy Ukrainy u period 2014 – pershe pivrichchia 2015 rokiv [Anti-crisis regulation of the banking system of Ukraine in the period 2014 – first half of 2015]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky* [Global and national problems of economy]. Vol. 7. pp. 658–663.
2. Loiko V.V., Pavlenko V.V. (2015) Bankivska systema Ukrainy: stan ta perspektyvy rozvytku [Banking system of Ukraine: the state and prospects of development]. *Efektivna ekonomika* [An efficient economy] (electronic journal). no. 9. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4447> (accessed 25.11.2019).
3. Zvieriakov M.I., Zvieriakov O.M. (2015) Antykrizove upravlinnia finansovoiu stiikestiu banku v umovakh ekonomichnykh dysbalansiv [Crisis management of bank financial stability in the conditions of economic imbalances]: monohrafiia. Odessa : ONEU, 418 p.
4. Statystyka indyikatoriv finansovoi stiikesti [Statistics of financial sustainability indicators]. Retrived from https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id (accessed 20.11.2019).
5. Richnyi zvit NBU za 2015 rik [NBU Annual Report 2015]. Available at: <https://bank.gov.ua/> (accessed 20.11.2019).
6. Pro zakhody shchodo zabezpechennia povernennia kredytiv, nadanykh Natsionalnym bankom Ukrainy [On measures to secure the repayment of loans granted by the National Bank of Ukraine]: Postanova Pravlinnia NBU № 602 vid 25.09.2014. Retrived from <https://rada.gov.ua> (accessed 25.11.2019).
7. Makroekonomichni pokaznyky [Macroeconomic Indicators from the Website of the National Bank of Ukraine]. Available at: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id (accessed 25.11.2019).
8. Ohliad bankivskoho sektoru Ukrainy [Overview of the Ukrainian banking sector]. Available at: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=43633516> (accessed 20.11.2019).
9. Ofitsiyni sait Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [The official site of the Deposit Guarantee Fund of individuals]. *fg.gov.ua* Retrived from <http://www.fg.gov.ua/rehuliatorna-diialnist> (accessed 20.11.2019).
10. Ksondz S.M. (2016) Suchasnyi stan bankivskoi systemy Ukrainy. [The current state of the banking system of Ukraine]. *Economy and society*. vol. 7, pp. 761–766.
11. Pokaznyky bankivskoi systemy [Banking system indicators from the Website of the National Bank of Ukraine]. Available at: <https://bank.gov.ua> (accessed 25.11.2019).
12. Mishchenko V., Shulha S. (2009) Instytutsiini zasady derzhavnoi pidtrymky bankivskoho sektoru v period kryzy. [Institutional principles of state support of the banking sector in times of crisis]. *Visnyk NBU*. [Bulletin of the National Bank of Ukraine]. No. 8, pp. 12–21.

МЕХАНИЗМ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ КРИЗИСНЫХ ЯВЛЕНИЙ БАНКОВСКОЙ ОТРАСЛИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ВЫЗОВОВ

Аннотация. В работе оценен механизм государственного антикризисного регулирования банковского сектора Украины, поскольку потрясения в банковской сфере, резкие изменения внешних и внутренних условий деятельности банковской системы привели к парализации платежной системы, колебаниям курса национальной валюты, обострению политических обстоятельств и указывали на развертывание банковского кризиса в 2014–2017 гг., в результате чего банковский сектор стал несостоятельным стабильно функционировать и выполнять свои основные функции. Авторами осуществлена оценка внешних и внутренних факторов и дисбалансов, которые обусловили появление банковского кризиса. Исследованы меры по регулированию банковского сектора, которые имели место в кризисный и посткризисный периоды и намечены задачи по обеспечению финансовой стабильности банковского сектора и государственного антикризисного регулирования на ближайшую перспективу.

Ключевые слова: банковский кризис, государственное регулирование, антикризисные меры, банковская отрасль, финансовая стабильность.

THE MECHANISM OF STATE REGULATION OF CRISIS IN THE BANKING INDUSTRY IN THE CONDITIONS OF GLOBAL CHALLENGES

Summary. The paper assesses the mechanism of state anti-crisis regulation of the banking sector of Ukraine, as shocks in the banking sector, sharp changes in the external and internal conditions of the banking system, which led to the paralysis of the payment system, fluctuations in the national currency, exacerbation of political circumstances indicated the deployment of the 2014 banking crisis. 2017, as a result of which the banking sector has become unable to function consistently and perform its core functions. Therefore, the authors evaluated the external and internal factors and imbalances that led to the emergence of the banking crisis, investigated measures to regulate the banking sector that took place in the crisis and post-crisis period and outlined the task of ensuring the financial stability of the banking sector and state anti-crisis regulation in the near future. The authors determine that the restoration of the banking system is facilitated primarily by the completion of the process of withdrawal of insolvent banks from the market, the second - the current stabilization in the foreign exchange market and the gradual improvement of inflation dynamics. Given the complex nature of the crisis in the country, the duration of its external and internal factors, anti-crisis regulation in banking should be aimed at eliminating its own root causes and imbalances. The issues of restoring the growth of banks' resource base, reducing the share of problem loans in portfolios, controlling the use and repayment of NBU refinancing loans, facilitating accountability of owners and their participation in the financial support of banks, ensuring timely repayment of repayable deposits to market depositors are still ripe. State anti-crisis regulation can be defined as a set of systemic regulatory actions of public authorities aimed at preventing, overcoming a crisis, eliminating its negative consequences in banking activities in order to ensure the stable functioning of the banking system and the economy of the country as a whole. The key task in the mechanism of state anti-crisis regulation in the banking system was identified by the authors: prevention of crisis situations by carrying out continuous assessment and early diagnosis of risks through the development of measures of deterrence or effective and rapid localization and elimination of negative consequences.

Key words: banking crisis, state regulation, anti-crisis measures, banking industry, financial stability.